

Список використаних джерел:

1. Гроші та кредит: підручник / За заг. ред. М. І. Савлука. Київ: КНЕУ, 2006. 744 с.
2. Крип'якевич І. Велика історія України: у 2-х т. Київ : Глобус, 1993. Т. 1. 352 с.
3. Гроші та кредит / за ред. М. І. Савлука. Київ : Либідь, 1992. 331 с
4. Гроші і кредит: підручник / М. І. Савлук, А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна та ін. Київ : Либідь. 1992. 331 с.
5. Головаха Є. І. Політичний портрет України: загальні тенденції розвитку. Київ, 1993. 235 с.

References:

1. Hroshi ta kredyt: pidruchnyk / Za zah. red. M. I. Savluka. Kyiv: KNEU, 2006. 744 s.
2. Krypiakievych I. Velyka istoriia Ukrainy: U 2 t. Kyiv : Hlobus, 1993. T. 1. 352 s.
3. Hroshi ta kredyt / za red. M. I. Savluka. Kyiv : Lybid, 1992. 331 s
4. Hroshi i kredyt: pidruchnyk / M. I. Savluk, A. M. Moroz, M. F. Pukhovkina ta in. Kyiv : Lybid. 1992. 331 s.
5. Holovakha Ye. I. Politychnyi portret Ukrainy: zahalni tendentsii rozvytku. Kyiv, 1993. 235 s.

ТЕРЕНТЬЄВА Наталія¹⁶

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
м. Миколаїв, Україна

ORCID: [0000-0002-3238-1608](https://orcid.org/0000-0002-3238-1608)

E-mail: nataterentyeva@gmail.com

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

Упродовж останніх років практично всі заклади вищої освіти України перейшли на максимальне використання в освітньому процесі підготовки кадрів цифрових технологій. Широкомасштабне агресивне вторгнення РФ та тривала війна ще більшою мірою цифровізували освітній процес. У жодному випадку, не применшуючи ролі цифрових технологій, наголосимо на їх оптимальному й максимально раціональному застосуванні у підготовці фахівців з вищою освітою, зокрема в галузі охорони здоров'я. Для забезпечення підвищення якості освіти варто враховувати специфіку спеціальності, закладу, що надає освітні послуги, особливості регіону і спроможності студентського та професорсько-викладацького складу.

Ключові слова: цифровізація, заклади вищої освіти, охорона здоров'я.

Digital Technologies in the Process of Training Specialists with Higher Education.
In recent years, almost all institutions of higher education in Ukraine have switched to the maximum use of digital technologies in the educational process of training personnel. The large-scale aggressive invasion of the Russian Federation and the long war digitized the educational process to an even greater extent. In no way belittling the role of digital technologies, we will emphasize their optimal and maximally rational application for the training of specialists with higher education, in particular in the field of health care. To improve the quality of education, it is necessary to take into account the specifics of the specialty, the institution that provides educational services, the characteristics of the region and, of course, the capabilities of the student and teaching staff.

Keywords: Digitalization, Higher Education Institutions, Health Care.

¹⁶ ©ТЕРЕНТЬЄВА Наталія (TERENTIEVA Nataliia)

Вступ. Цифровізація сучасного суспільства набула значних обертів і потребує постійної адаптації як професорсько-викладацького складу закладів вищої освіти, так і студентської громади, оскільки обов'язковою умовою здобуття вищої освіти сучасною молоддю є володіння цифровими технологіями.

Під цифровими технологіями розуміємо електронні інструменти, пристрої та ресурси, які обробляють, генерують або зберігають дані.

Відповідно під цифровими освітніми технологіями розуміють використання різноманітних електронних засобів та програмного забезпечення з метою підвищення якості навчання та забезпечення доступу до знань здобувачам освіти та викладачам [1]. На відповідний запит створюють портали з відкритими ресурсами, платформами, додатками та можливостями закладів освіти всіх рівнів, громадських установ, бібліотек, офісу сталих рішень, діджиталізації, освіторії медіа, онлайн-шкіл тощо, де у вільному доступі подано рекомендації щодо застосування цифрових технологій у різних сферах життєдіяльності.

Мета, методи і підходи. Мета публікації – окреслити різноаспектність підготовки фахівців з вищою освітою за допомогою цифрових технологій.

Застосовано методи: теоретичні (аналіз, узагальнення, порівняння) та проєктивний. В основу роботи покладено задачний і результатний підходи.

Основні результати. Упродовж останніх п'ять років практично всі заклади вищої освіти України перейшли на максимальне використання в освітньому процесі підготовки кадрів цифрових технологій. І якщо до 2019 року цей перехід наражався на значний опір з боку професорсько-викладацького складу, то часи Covid-19 засвідчили потребу переходу в масовому форматі, навіть для тих спеціальностей, які потребують навчання в так званому «живому форматі». Це воєнні науки, галузь охорони здоров'я, мистецькі спеціальності, фізична культура і спорт та інші. Проте широкомасштабне агресивне вторгнення РФ та тривала війна ще більшою мірою цифровізували освітній процес.

Розглянемо певні негативні явища тотальної цифровізації, які вже стали не поодиноким явищем, а набувають ознак масовості. Це, зокрема, невміння спілкуватися як на горизонтальному рівні, так і вертикальному; асоціальні прояви; потреба в постійному нагадуванні та контролі ззовні; неспроможність до самоорганізації та розподілу часу тощо, але найзначущим, на наш погляд, є невміння працювати в команді та обстоювати власну думку. Для закладів вищої освіти це вкрай катастрофічно, оскільки майже всі державні стандарти вищої освіти потребують комунікативних спроможностей на всіх рівнях, уміння працювати в команді, мати критичне мислення як основу подальшого професійного зростання. Галузі охорони здоров'я нині бракує кваліфікованих кадрів, і система підготовки в ЗВО не може поки що в повному обсязі забезпечити

потребу в кадрах в регіонах, особливо в прифронтових, та потребу у військових медиках. І одне з питань, яке постало перед медичними спеціальностями, – це низька результативність змішаного (і тим більше онлайн) навчання, оскільки вимоги спеціальних клінічних дисциплін і практик аж ніяк не можна пройти в онлайн-форматі, незважаючи на високий рівень розвитку цифрових технологій і в цій галузі. Тож брак здобувачів вищої освіти через складність навчання та високий рівень «прохідного» бала на етапі вступу, нескладання тестів навіть з другої спроби, що призводить до відрахування студентів та спричиняє проведення політики навчання в максимально доступному режимі, зокрема в онлайн.

У жодному разі, не применшуючи ролі цифрових технологій, наголосимо на їх оптимальному й максимально раціональному застосуванні в підготовці фахівців з вищою освітою, зокрема в галузі охорони здоров'я. Беззаперечно, дисципліни, спрямовані на формування загальних компетентностей, доцільно проводити в онлайн-форматі, особливо в прифронтових закладах вищої освіти, проте до забезпечення фахових компетентностей такий формат не завжди є коректним.

Навіть застосовуючи віртуальні анатомічні столи (як у навчально-науковому медичному інституті Чорноморського національного університету імені Петра Могили), не можна забезпечити доступ до них дистанційно для тих, хто підключається до занять через комп'ютер / ноутбук / телефон викладача, що позбавляє здобувачів вищої освіти колосального досвіду та відпрацювання вмінь і подальших професійних здобутків.

Висновки. Цифрові технології для системи вищої освіти не є гарантом підвищення якості вищої освіти. Важливо враховувати специфіку спеціальності, закладу, що надає освітні послуги, особливості регіону та спроможності студентського й професорсько-викладацького складу.

Список використаних джерел:

1. Цифрові технології. *Вікіпедія*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Категорія:Цифрові_технології (дата звернення: 20.03.2024).

References:

1. Tsyfrovі tekhnolohii. *Vikipediia*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Категорія:Tsyfrovі_tekhnolohii (data zvernennia: 20.03.2024).

